

DYREKTYWY

DYREKTYWA 2007/36/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 11 lipca 2007 r.

w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

nienią możliwości transgranicznego wykonywania prawa głosu.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 44 i art. 95,

(3) Posiadacze akcji dających prawa głosu powinni móc wykonywać te prawa, ponieważ są one odzwierciedlone w cenie nabycia akcji. Ponadto skuteczna kontrola sprawowana przez akcjonariuszy jest nieodzownym wymogiem dobrego ładu korporacyjnego i w związku z tym powinno się ją ułatwiać i promować. Konieczne jest zatem przyjęcie środków w celu zbliżenia prawodawstwa państw członkowskich w tym zakresie. Przeszkody utrudniające akcjonariuszom głosowanie, do których należy uzależnianie wykonywania prawa głosu od zablokowania akcji przez pewien okres przed terminem walnego zgromadzenia, powinny zostać usunięte. Niemniej jednak niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na istniejące prawodawstwo Wspólnoty dotyczące jednostek emitowanych przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania ani jednostek nabywanych lub zbywanych przez tego rodzaju przedsiębiorstwa.

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W komunikacie z dnia 21 maja 2003 r. zatytułowanym „Unowocześnienie prawa spółek oraz umacnianie ładu korporacyjnego w Unii Europejskiej – plan przyszłych działań” Komisja wskazała, że należy podjąć nowe inicjatywy odpowiadające istniejącym potrzebom w celu wzmocnienia praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym oraz że istnieje pilna potrzeba rozwiązania problemów związanych z głosowaniem transgranicznym.

(2) W swojej rezolucji z dnia 21 kwietnia 2004 r.⁽³⁾ Parlament Europejski wyraził poparcie dla zgłoszonego przez Komisję zamiaru wzmocnienia praw akcjonariuszy, w szczególności poprzez rozszerzenie zasad dotyczących przejrzystości, prawa do głosowania przez pełnomocników, możliwości udziału w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych oraz zapew-

(4) Istniejące prawodawstwo Wspólnoty nie jest wystarczające do osiągnięcia tego celu. Dyrektywa 2001/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie dopuszczania papierów wartościowych do publicznego obrotu giełdowego oraz informacji dotyczących tych papierów wartościowych, które podlegają publikacji⁽⁴⁾ koncentruje się na informacjach, które emitenci muszą ujawniać uczestnikom rynku i tym samym nie dotyczy samego procesu głosowania akcjonariuszy. Ponadto dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/109/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym⁽⁵⁾, nakłada na emitentów obowiązek udostępniania pewnych informacji i dokumentów dotyczących walnych zgromadzeń w rodzimym państwie członkowskim emitenta. Dlatego też powinny zostać wprowadzone pewne minimalne standardy w celu ochrony inwestorów oraz wspierania łatwego i skutecznego wykonywania praw akcjonariuszy wynikających z posiadania akcji z prawem głosu. W odniesieniu do innych praw niż prawo głosu, państwa członkowskie mogą rozszerzyć stosowanie tych minimalnych standardów także na akcje nieme, o ile akcje te nie zostały nimi objęte już wcześniej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 318 z 23.12.2006, str. 42.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 12 czerwca 2007 r.

⁽³⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, str. 714.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 184 z 6.7.2001, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE (Dz.U. L 79 z 24.3.2005, str. 9).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 38.

- (5) Znaczna część akcji notowanych spółek znajduje się w posiadaniu akcjonariuszy, którzy nie są rezydentami państwa członkowskiego, w którym spółka ma swoją statutową siedzibę. Akcjonariusze nierezydenci powinni móc wykonywać prawa głosu na walnych zgromadzeniach z taką samą łatwością jak akcjonariusze będący rezydentami państwa członkowskiego, w którym mieści się statutowa siedziba spółki. Wymaga to usunięcia istniejących przeszkód utrudniających akcjonariuszom nierezydentom dostęp do istotnych informacji dotyczących walnego zgromadzenia oraz wykonywanie prawa głosu bez konieczności fizycznej obecności na walnym zgromadzeniu. Z usunięcia tych przeszkód powinni skorzystać również akcjonariusze rezydenci, którzy są nieobecni lub nie mogą być obecni na walnym zgromadzeniu.
- (6) Akcjonariusze powinni mieć możliwość oddawania głosów w sposób świadomy podczas walnego zgromadzenia lub przed nim, niezależnie od rezydencji. Wszyscy akcjonariusze powinni dysponować wystarczającym czasem na analizę dokumentacji, która ma zostać przedstawiona walnemu zgromadzeniu oraz na przemyślenie decyzji o sposobie wykonania prawa głosu ze swoich akcji. W tym celu akcjonariusze powinni być z odpowiednim wyprzedzeniem zawiadamiani o walnych zgromadzeniach i uzyskać pełne informacje, które mają zostać przedstawione walnemu zgromadzeniu. Należy wykorzystać nowoczesne możliwości techniczne w zakresie natychmiastowego udostępniania informacji. Niniejsza dyrektywa zakłada, że wszystkie notowane spółki mają już swoje strony internetowe.
- (7) Akcjonariusze powinni co do zasady mieć możliwość wprowadzania spraw do porządku obrad walnego zgromadzenia i przedstawiania projektów uchwał w sprawach znajdujących się w porządku obrad. Bez uszczerbku dla różnych ram czasowych i trybów stosowanych obecnie we Wspólnocie, korzystanie z tych uprawnień powinno podlegać dwóm podstawowym zasadom, tzn. próg wymagany dla korzystania z tych praw nie powinien przekraczać 5 % kapitału zakładowego spółki, a wszyscy akcjonariusze powinni w każdym przypadku otrzymywać z odpowiednim wyprzedzeniem ostateczną wersję porządku obrad, aby mogli przygotować się do debaty i głosowania nad każdą z umieszczonych w nim spraw.
- (8) Każdy akcjonariusz powinien co do zasady mieć możliwość zadawania pytań dotyczących spraw umieszczonych w porządku obrad walnego zgromadzenia i uzyskania na nie odpowiedzi, przy czym określenie zasad dotyczących sposobu i czasu zadawania pytań należy pozostawić państwu członkowskiemu.
- (9) Spółki nie powinny napotykać przeszkód prawnych, umożliwiając swoim akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych. Głosowanie bez konieczności osobistej obecności na walnym zgromadzeniu, drogą korespondencyjną lub elektroniczną, nie powinno podlegać ograniczeniom innym niż ograniczenia konieczne w celu identyfikacji akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji. Jednakże nie powinno to uniemożliwiać państwu członkowskiemu przyjęcia przepisów mających zapewnić, że wyniki głosowania we wszystkich przypadkach będą odzwierciedlać intencje akcjonariuszy, w tym przepisów dotyczących sytuacji, w których po oddaniu głosu przez akcjonariusza drogą korespondencyjną lub elektroniczną zaistniały lub zostały ujawnione nowe okoliczności.
- (10) Dobry ład korporacyjny wymaga sprawnej i skutecznej procedury głosowania przez pełnomocnika. Wszystkie istniejące ograniczenia i niedogodności, których efektem jest zbytne komplikowanie lub podrażanie głosowania przez pełnomocnika powinny zatem zostać usunięte. Dobry ład korporacyjny wymaga również odpowiednich mechanizmów zabezpieczających przed ewentualnymi nadużyciami w zakresie głosowania przez pełnomocnika. Pełnomocnik powinien zatem być zobowiązany do stosowania się do wszystkich instrukcji, które może otrzymać od akcjonariusza, a państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia odpowiednich środków gwarantujących, że pełnomocnik nie działa w innym interesie niż interes akcjonariusza, niezależnie od tego, jaki mógłby być powód zaistnienia konfliktu interesów. Środki przeciwko ewentualnym nadużyciom mogą w szczególności przybierać formę przyjmowanych przez państwa członkowskie uregulowań, służących w szczególności zapewnieniu odpowiedniego poziomu wiarygodności i przejrzystości, dotyczących działalności osób, które aktywnie zajmują się zbieraniem pełnomocnictw lub które zgromadziły już znaczną liczbę pełnomocnictw. Na mocy niniejszej dyrektywy akcjonariusze dysponują bezwarunkowym prawem udzielenia takim osobom pełnomocnictwa do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu oraz do głosowania w ich imieniu. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy lub kary, które mogą być stosowane przez państwa członkowskie wobec tych osób w przypadku nadużycia udzielonych im pełnomocnictw. Ponadto niniejsza dyrektywa nie nakłada na spółki obowiązku kontrolowania, czy pełnomocnicy wykonują prawo głosu zgodnie z instrukcjami, które otrzymali od swoich mocodawców będących akcjonariuszami.
- (11) W przypadku udziału pośredników finansowych skuteczność głosowania zgodnie z instrukcjami zależy w znacznym stopniu od skuteczności łańcucha pośredników, zważywszy, że inwestorzy często nie są w stanie wykonywać prawa głosu wynikającego z posiadanych akcji bez współpracy każdego z pośredników w łańcuchu, którzy mogą nie mieć interesu ekonomicznego w odniesieniu do tych akcji. W celu umożliwienia inwestorowi wykonywania prawa głosu w przypadku głosowania transgranicznego istotne jest zatem, aby pośrednicy ułatwiali wykonywanie prawa głosu. Komisja powinna uwzględnić tę kwestię w formie zalecenia, którego celem będzie zapewnienie inwestorom dostępu do skutecznych usług związanych z głosowaniem oraz wykonywanie prawa głosu zgodnie z instrukcjami udzielonymi przez tych inwestorów.
- (12) O terminie, w jakim organowi administrującemu, zarządzającemu lub nadzorcemu oraz opinii publicznej ujawniane są głosy oddane przed walnym zgromadzeniem korespondencyjnie lub drogą elektroniczną, stanowiącym ważny element ładu korporacyjnego, mogą decydować państwa członkowskie.

- (13) Wyniki głosowania powinny być ustalane za pomocą metod, które odzwierciedlają intencje akcjonariuszy wyrażone w głosowaniu i powinny zostać opublikowane w przejrzysty sposób po walnym zgromadzeniu przynajmniej na stronie internetowej spółki.
- (14) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, polegający na umożliwieniu akcjonariuszom skutecznego wykonywania swoich praw na całym terytorium Wspólnoty, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie na podstawie istniejących przepisów wspólnotowych, natomiast z uwagi na rozmiary i skutki działań cele te mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (15) Zgodnie z ust. 34 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, dla własnych potrzeb oraz w interesie Wspólnoty, własnych tabel ilustrujących w miarę możliwości korelacje między niniejszą dyrektywą i środkami transpozycji oraz do ich udostępnienia publicznego,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres zastosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymogi dotyczące wykonywania niektórych praw akcjonariuszy wynikających z posiadania akcji z prawem głosu w związku z walnymi zgromadzeniami spółek, które posiadają statutową siedzibę w państwie członkowskim i których akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym znajdującym się lub funkcjonującym w państwie członkowskim.

2. W sprawach uregulowania kwestii objętych zakresem niniejszej dyrektywy właściwe jest państwo członkowskie, w którym spółka posiada swoją statutową siedzibę, a odniesienia do „właściwego prawa” dotyczą prawa tego państwa członkowskiego.

3. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy następujące rodzaje spółek:

- a) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 1 ust. 2 dyrektywy Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych,

wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)⁽²⁾;

- b) przedsiębiorstwa, których jedynym celem jest zbiorowe inwestowanie w papiery wartościowe kapitału pochodzącego od obywateli i które działają na zasadzie dywersyfikacji ryzyka oraz które nie starają się przejąć kontroli prawnej ani w zakresie zarządzania nad żadnym z emitentów inwestycji bazowych, pod warunkiem że omawiane przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania posiadają zezwolenie i objęte są kontrolą właściwych organów i że pełnią funkcje depozytowe odpowiadające funkcjom opisanym w dyrektywie 85/611/EWG;
- c) spółdzielnie.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- a) „rynek regulowany” oznacza rynek, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 14) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych⁽³⁾;
- b) „akcjonariusz” oznacza osobę fizyczną lub prawną, którą zgodnie z właściwym prawem uznaje się za akcjonariusza;
- c) „pełnomocnictwo” oznacza umocowanie przez akcjonariusza osoby fizycznej lub prawnej do wykonywania w jego imieniu niektórych lub wszystkich praw przysługujących mu na walnym zgromadzeniu.

Artykuł 3

Dodatkowe środki krajowe

Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim nakładania dodatkowych wymogów na spółki ani podejmowania innych działań w celu ułatwienia wykonywania przez akcjonariuszy praw, o których mowa w niniejszej dyrektywie.

ROZDZIAŁ II

WALNE ZGROMADZENIA AKCJONARIUSZY

Artykuł 4

Równe traktowanie akcjonariuszy

Spółka zapewnia w odniesieniu do udziału w walnym zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu w jego toku równe traktowanie wszystkich akcjonariuszy będących w takiej samej sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1985, str. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1.

Artykuł 5

Informacje przed walnym zgromadzeniem

1. Nie naruszając art. 9 ust. 4 i art. 11 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/25/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia⁽¹⁾, państwa członkowskie zapewniają, by spółki zwoływały walne zgromadzenie w jeden ze sposobów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, nie później niż na 21 dni przed dniem zgromadzenia.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że jeżeli spółka zaferuje akcjonariuszom możliwość głosowania za pomocą środków elektronicznych dostępnych dla wszystkich akcjonariuszy, walne zgromadzenie akcjonariuszy może zdecydować o zwoływaniu walnych zgromadzeń innych niż doroczne walne zgromadzenie, w jeden ze sposobów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, nie później niż na 14 dni przed datą zgromadzenia. Decyzja ta jest podejmowana większością przynajmniej dwóch trzecich głosów z reprezentowanych akcji lub reprezentowanego kapitału zakładowego i obowiązuje przynajmniej do następnego dorocznego walnego zgromadzenia akcjonariuszy.

Państwa członkowskie nie muszą stosować minimalnych okresów, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim, w przypadku zwoływania walnego zgromadzenia po raz drugi lub kolejny z powodu braku quorum wymaganego przy pierwszym zgromadzeniu, pod warunkiem że wymogi niniejszego artykułu zostały zachowane przy zwołaniu zgromadzenia po raz pierwszy i nie wprowadzono żadnej nowej sprawy do porządku obrad oraz pod warunkiem że upłynęło przynajmniej dziesięć dni pomiędzy ostatecznym zwołaniem walnego zgromadzenia a jego datą.

2. Nie naruszając dalszych wymogów dotyczących zawiadomienia lub publikacji określonych przez właściwe państwo członkowskie, w rozumieniu art. 1 ust. 2, spółka ma obowiązek dokonania zwołania, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, w sposób gwarantujący szybki i niedyskryminujący dostęp do ogłoszenia o zwołaniu walnego zgromadzenia. Państwo członkowskie wymaga od spółki wykorzystania takich środków przekazu, z jakich można racjonalnie korzystać w celu skutecznego przekazania informacji społeczeństwu w całej Wspólnocie. Państwo członkowskie nie może nałożyć obowiązku korzystania tylko z tych środków przekazu, których operatorzy mają siedzibę na jego terytorium.

Państwo członkowskie nie jest zobowiązane do stosowania przepisów akapitu pierwszego do spółek, które mogą ustalić nazwiska i adresy swoich akcjonariuszy na podstawie aktualnego spisu akcjonariuszy, pod warunkiem że spółka jest zobowiązana do przesłania ogłoszenia o zwołaniu zgromadzenia do każdego ze swoich zarejestrowanych akcjonariuszy.

W żadnym z powyższych przypadków spółka nie może pobierać jakichkolwiek szczególnych opłat za dokonanie zwołania zgromadzenia w sposób przewidziany przepisami.

3. Ogłoszenie o zwołaniu zgromadzenia, o którym mowa w ust. 1, co najmniej:

- a) dokładnie wskazuje, gdzie i kiedy ma się odbyć walne zgromadzenie oraz proponowany porządek obrad walnego zgromadzenia;
 - b) zawiera jasny i precyzyjny opis procedur, których przestrzegać muszą akcjonariusze, aby móc uczestniczyć w walnym zgromadzeniu i oddać głos w jego trakcie. Obejmuje to informacje dotyczące:
 - i) praw akcjonariuszy na mocy art. 6, w takim zakresie, w jakim prawa te mogą być wykonywane po dokonaniu zwołania zgromadzenia, oraz na mocy art. 9, a także terminów, w jakich prawa te można wykonywać; ogłoszenie o zwołaniu zgromadzenia może ograniczać się do podania tylko terminów, w jakich prawa te można wykonywać, pod warunkiem że zawiera ono odesłanie do bardziej szczegółowych informacji na temat tych praw, dostępnych na stronie internetowej spółki;
 - ii) procedury głosowania przez pełnomocnika, w szczególności formularzy stosowanych podczas głosowania przez pełnomocnika oraz sposobu, w jaki możliwe jest zawiadomienie spółki drogą elektroniczną o ustanowieniu pełnomocników; oraz
 - iii) w odpowiednich przypadkach, procedury oddawania głosów drogą korespondencyjną lub elektroniczną;
 - c) określa, w odpowiednich przypadkach, dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zdefiniowany w art. 7 ust. 2 oraz zawiera wyjaśnienie, że tylko osoby będące akcjonariuszami w tym dniu mają prawo do udziału w walnym zgromadzeniu i głosowania w jego trakcie;
 - d) wskazuje, gdzie i w jaki sposób uzyskać można pełny, niezawierający skrótów tekst dokumentacji i projektów uchwał, o których mowa w ust. 4 lit. c) i d);
 - e) wskazuje adres strony internetowej, na której udostępnione zostaną informacje określone w ust. 4.
4. Państwa członkowskie zapewniają, by przez nieprzerwany okres rozpoczynający się nie później niż 21 dni przed dniem walnego zgromadzenia i obejmujący także ten dzień, spółka udostępniała akcjonariuszom na swojej stronie internetowej co najmniej:
- a) ogłoszenie o zwołaniu zgromadzenia określone w ust. 1;
 - b) informację o całkowitej liczbie akcji i głosów w dniu ogłoszenia (z podziałem na kategorie akcji, jeżeli kapitał spółki obejmuje co najmniej dwie kategorie akcji);
 - c) dokumentację, która ma zostać przedstawiona walnemu zgromadzeniu;

⁽¹⁾ Dz.U. L 142 z 30.4.2004, str. 12.

- d) projekt uchwały lub, jeżeli nie proponuje się przyjęcia uchwały, uwagi właściwego organu spółki, wskazanego przez właściwe prawo, dotyczące każdej ze spraw ujętych w proponowanym porządku obrad walnego zgromadzenia; ponadto na stronie internetowej zamieszczane są projekty uchwał złożone przez akcjonariuszy, tak szybko, jak to możliwe po ich otrzymaniu przez spółkę;
- e) w odpowiednich przypadkach formularze stosowane do głosowania przez pełnomocników i do głosowania korespondencyjnego, o ile formularze te nie są wysyłane bezpośrednio do wszystkich akcjonariuszy.

Jeżeli formularze, o których mowa w lit. e), nie mogą z przyczyn technicznych zostać udostępnione w Internecie, spółka może wskazać na stronie internetowej sposób i miejsce uzyskania formularzy w wersji papierowej. W takim przypadku spółka ma obowiązek wysłania formularzy pocztą, nieodpłatnie, każdemu akcjonariuszowi, który tego zażąda.

Jeżeli zgodnie z art. 9 ust. 4 i art. 11 ust. 4 dyrektywy 2004/25/WE lub z ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu zwołanie walnego zgromadzenia następuje później niż na 21 dni przed zgromadzeniem, termin określony w niniejszym ustępie zostaje odpowiednio skrócony.

Artykuł 6

Prawo do wprowadzania spraw do porządku obrad walnego zgromadzenia i przedstawiania projektów uchwał

1. Państwa członkowskie czuwają nad tym, by akcjonariusze, działając indywidualnie lub zbiorowo,
- a) mieli prawo do wprowadzania spraw do porządku obrad walnego zgromadzenia, pod warunkiem że każdej takiej sprawie towarzyszy uzasadnienie lub projekt uchwały, która ma zostać przyjęta przez walne zgromadzenie; oraz
- b) mieli prawo przedstawiania projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku walnego zgromadzenia lub spraw, które mają zostać do niego wprowadzone.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że prawo, o którym mowa w lit. a), można wykonywać tylko w odniesieniu do dorocznego walnego zgromadzenia, pod warunkiem że akcjonariusze, działając indywidualnie lub zbiorowo, mają prawo zwoływać lub zażądać od spółki zwołania walnego zgromadzenia, które nie jest dorocznym walnym zgromadzeniem i w którego porządku obrad ujęte są co najmniej wszystkie sprawy zgłoszone przez tych akcjonariuszy.

Państwa członkowskie mogą wprowadzić wymóg, by prawa te były wykonywane w formie pisemnej (przesłanie pocztą lub drogą elektroniczną).

2. Jeżeli którekolwiek z praw określonych w ust. 1 uzależnione jest od warunku posiadania przez akcjonariusza lub

akcjonariuszy minimalnego udziału w spółce, wysokość tego minimalnego udziału nie może przekraczać 5 % kapitału zakładowego.

3. Każde państwo członkowskie wyznacza jednolity termin, podając określoną liczbę dni przed datą walnego zgromadzenia lub jego zwołania, do którego akcjonariusze mogą wykonać prawo, o którym mowa w ust. 1 lit. a). W ten sam sposób każde państwo członkowskie może wyznaczyć termin na wykonanie prawa, o którym mowa w ust. 1 lit. b).

4. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy wykonanie praw, o których mowa w ust. 1 lit. a), pociąga za sobą zmianę porządku obrad walnego zgromadzenia, o którym akcjonariusze zostali już zawiadomieni, spółka udostępniała zmieniony porządek obrad przed dniem rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, zdefiniowanym w art. 7 ust. 2 lub, w przypadku gdy dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu nie jest ustalony z odpowiednim wyprzedzeniem przed dniem walnego zgromadzenia, tak, aby umożliwić pozostałym akcjonariuszom ustanowienie pełnomocnika lub, w odpowiednich przypadkach, aby umożliwić głosowanie korespondencyjne.

Artykuł 7

Wymogi dotyczące udziału w walnym zgromadzeniu i głosowania podczas walnego zgromadzenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, by:
- a) prawo akcjonariusza do udziału w walnym zgromadzeniu oraz prawo do głosowania w związku z posiadanymi akcjami nie były uzależnione od wymogu złożenia lub wydania jego akcji przed walnym zgromadzeniem innej osobie fizycznej lub prawnej lub też zarejestrowania ich w jej imieniu; oraz by
- b) prawa akcjonariusza do sprzedaży jego akcji lub przeniesienia ich własności w inny sposób w okresie między dniem rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu zdefiniowanym w ust. 2 a walnym zgromadzeniem, którego dotyczy ten dzień rejestracji, nie podlegały żadnym ograniczeniom, którym nie podlegają w innym okresie.
2. Państwa członkowskie stanowią, że prawo akcjonariusza do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu oraz do głosowania w związku z posiadanymi akcjami jest określane w odniesieniu do akcji posiadanych przez tego akcjonariusza w określonym dniu przed walnym zgromadzeniem („dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu”).

Państwa członkowskie nie muszą stosować przepisów akapitu pierwszego do spółek, które mogą ustalić nazwiska lub nazwy i adresy swoich akcjonariuszy na podstawie aktualnego spisu akcjonariuszy w dniu walnego zgromadzenia.

3. Każde państwo członkowskie zapewnia, by wobec wszystkich spółek miał zastosowanie jednolity dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu. Państwo członkowskie może jednak ustalić różne dni rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, dla spółek, które wyemitowały akcje na okaziciela, oraz dla spółek, które wyemitowały akcje imienne, pod warunkiem że w odniesieniu do spółek, które wyemitowały oba rodzaje akcji, obowiązuje jednolity dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu. Dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu nie może przypadać wcześniej niż trzydzieści dni przed datą walnego zgromadzenia, którego dotyczy. Wykonując niniejszy przepis oraz art. 5 ust. 1, każde państwo członkowskie zapewnia, by minimalny dozwolony okres między najpóźniejszą dopuszczalną datą zwołania zgromadzenia i dniem rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu wynosił osiem dni. Przy obliczaniu tego okresu nie uwzględnia się obu wymienionych dni. Jeśli zachodzą okoliczności określone w art. 5 ust. 1 akapit trzeci, państwo członkowskie może wprowadzić wymóg, by minimalny dozwolony okres między najpóźniejszą dopuszczalną datą zwołania drugiego lub kolejnego zgromadzenia a dniem rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu wynosił sześć dni. Przy obliczaniu tego okresu nie uwzględnia się obu wymienionych dni.

4. Wykazanie faktu bycia akcjonariuszem może być uzależnione jedynie od wymogów, które są konieczne do zapewnienia identyfikacji akcjonariuszy i tylko w zakresie, w jakim są one proporcjonalne do osiągnięcia tego celu.

Artykuł 8

Udział w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych

1. Państwa członkowskie zezwalają spółkom na oferowanie swoim akcjonariuszom wszelkich form udziału w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych, a w szczególności następujących form udziału:

- a) transmisja obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym;
 - b) dwustronna komunikacja w czasie rzeczywistym, w której ramach akcjonariusze mogą wypowiadać się na walnym zgromadzeniu, przebywając w innym miejscu;
 - c) mechanizm oddawania głosów przed lub w trakcie walnego zgromadzenia, bez konieczności ustanowienia pełnomocnika fizycznie obecnego na zgromadzeniu.
2. Korzystanie ze środków elektronicznych w celu umożliwienia akcjonariuszom udziału w walnym zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji akcjonariuszy i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej i tylko w zakresie, w jakim są one proporcjonalne do osiągnięcia tych celów.

Powyższe przepisy nie naruszają obecnych i przyszłych przepisów państw członkowskich dotyczących procedury podejmo-

wania przez spółkę decyzji dotyczących wprowadzenia lub realizacji wszelkich form udziału za pośrednictwem środków elektronicznych.

Artykuł 9

Prawo do zadawania pytań

1. Każdy akcjonariusz ma prawo zadawania pytań dotyczących spraw umieszczonych w porządku obrad walnego zgromadzenia. Spółka odpowiada na pytania zadane jej przez akcjonariuszy.

2. Prawo do zadawania pytań i obowiązek udzielenia odpowiedzi podlegają środkom, które może podjąć państwo członkowskie lub na których podjęcie zezwala spółkom, w celu identyfikacji akcjonariuszy, sprawnego przebiegu walnego zgromadzenia i jego przygotowania oraz zachowania poufności i ochrony interesów gospodarczych spółek. Państwa członkowskie mogą zezwolić spółkom na udzielanie jednej łącznej odpowiedzi na pytania tej samej treści.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że odpowiedź uznaje się za udzieloną, jeżeli odpowiednie informacje dostępne są na stronie internetowej spółki w formie pytań i odpowiedzi.

Artykuł 10

Głosowanie przez pełnomocnika

1. Każdy akcjonariusz ma prawo do udzielenia osobie fizycznej lub prawnej pełnomocnictwa do uczestniczenia i głosowania w walnym zgromadzeniu w jego imieniu. Pełnomocnik ma takie same prawo do wypowiedzania się i zadawania pytań na walnym zgromadzeniu, jakie miałyby w tej sytuacji akcjonariusz, którego pełnomocnik reprezentuje.

Oprócz wymogu posiadania przez pełnomocnika zdolności prawnej, państwa członkowskie uchylają wszelkie przepisy prawne, które ograniczają lub umożliwiają spółkom ograniczanie uprawnień osób do występowania w roli pełnomocnika.

2. Państwa członkowskie mogą wprowadzić ograniczenie przewidujące możliwość ustanowienia pełnomocnika wyłącznie na jedno zgromadzenie lub na zgromadzenia odbywające się w wyznaczonym okresie.

Bez uszczerbku dla art. 13 ust. 5 państwa członkowskie mogą nałożyć ograniczenia co do liczby osób, którym akcjonariusz może udzielić pełnomocnictwa w odniesieniu do dowolnego walnego zgromadzenia. Jeżeli jednak akcjonariusz posiada akcje spółki zapisane na więcej niż jednym rachunku papierów wartościowych, ograniczenie to nie stanowi przeszkody do ustanowienia przez akcjonariusza na każde walne zgromadzenie oddzielnego pełnomocnika w odniesieniu do akcji zapisanych na każdym z rachunków. Powyższe nie wpływa na przepisy właściwego prawa zabraniające zróżnicowanego oddawania głosów z akcji tego samego akcjonariusza.

3. Oprócz ograniczeń wyraźnie dozwolonych w ust. 1 i 2, państwa członkowskie nie ograniczają ani nie zezwalają spółkom na ograniczanie wykonywania praw akcjonariusza poprzez pełnomocnika w żadnym innym celu oprócz przeciwdziałania konfliktom interesów między pełnomocnikiem i akcjonariuszem, w którego interesie pełnomocnik ma obowiązek działać, a w takiej sytuacji państwa członkowskie nie nakładają żadnych innych ograniczeń poza następującymi:

- a) państwa członkowskie mogą przewidzieć ujawnienie przez pełnomocnika określonych informacji, które mogą być istotne dla akcjonariuszy podczas oceny, czy istnieje ryzyko, że pełnomocnik będzie realizował interesy inne niż interesy akcjonariusza;
- b) państwa członkowskie mogą ograniczyć lub wykluczyć wykonywanie praw akcjonariusza poprzez pełnomocnika nieposiadającego szczególnych instrukcji dotyczących głosowania w odniesieniu do każdej z uchwał, nad którą pełnomocnik ma głosować w imieniu akcjonariusza;
- c) państwa członkowskie mogą ograniczyć lub wykluczyć udzielenie dalszego pełnomocnictwa innej osobie, co nie uniemożliwia pełnomocnikowi będącemu osobą prawną wykonywania przekazanych mu uprawnień za pośrednictwem członków swojego organu administrującego lub zarządzającego, lub swoich pracowników.

Konflikt interesów w rozumieniu niniejszego ustępu może wystąpić w szczególności w przypadkach, gdy pełnomocnik:

- i) jest akcjonariuszem sprawującym kontrolę nad spółką lub jest inną jednostką, nad którą taki akcjonariusz sprawuje kontrolę;
- ii) jest członkiem organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego spółki albo akcjonariuszem sprawującym kontrolę, albo podmiotem kontrolowanym, o których mowa w pkt i);
- iii) jest pracownikiem lub audytorem spółki, lub akcjonariusza sprawującego kontrolę albo podmiotu kontrolowanego, o których mowa w pkt i);
- iv) jest powiązany relacją rodzinną z osobą fizyczną wymienioną w pkt i)–iii).

4. Pełnomocnik głosuje zgodnie z instrukcjami udzielonymi mu przez akcjonariusza, którego reprezentuje.

Państwa członkowskie mogą zażądać od pełnomocników przechowywania przez określony minimalny okres instrukcji dotyczących głosowania i potwierdzenia na żądanie, że instrukcje dotyczące głosowania zostały wypełnione.

5. Osoba występująca w charakterze pełnomocnika może posiadać pełnomocnictwa więcej niż jednego akcjonariusza, bez ograniczeń w stosunku do liczby akcjonariuszy, których w taki sposób reprezentuje. Jeżeli pełnomocnik posiada pełno-

mocnictwa kilku akcjonariuszy, właściwe prawo umożliwia mu oddawanie głosów w imieniu jednego akcjonariusza w inny sposób niż w imieniu innego akcjonariusza.

Artykuł 11

Formalności związane z ustanowieniem pełnomocnika i zawiadaniem o tym

1. Państwa członkowskie zezwalają akcjonariuszom na ustanowienie pełnomocników drogą elektroniczną. Ponadto państwa członkowskie zezwalają, by spółki akceptowały zawiadomienie o ustanowieniu pełnomocnika drogą elektroniczną oraz zapewniają, by każda spółka oferowała swoim akcjonariuszom co najmniej jedną skuteczną metodę zawiadomienia drogą elektroniczną.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by ustanowienie pełnomocnika oraz zawiadanie o tym spółki było możliwe wyłącznie w formie pisemnej. Poza tym podstawowym wymogiem formalnym ustanowienia pełnomocnika, zawiadanie spółki o ustanowieniu pełnomocnika oraz wydawanie przeznaczonych dla pełnomocnika instrukcji w zakresie głosowania, jeżeli takowe ma miejsce, może podlegać jedynie takim wymogom formalnym, które są konieczne w celu identyfikacji akcjonariusza i pełnomocnika lub w celu zapewnienia możliwości sprawdzenia treści instrukcji dotyczących głosowania, i jedynie w zakresie, w jakim wymogi te są proporcjonalne do osiągnięcia tych celów.

3. Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do odwołania pełnomocnictwa.

Artykuł 12

Głosowanie korespondencyjne

Państwa członkowskie zezwalają spółkom na oferowanie swoim akcjonariuszom możliwości głosowania korespondencyjnego przed walnym zgromadzeniem. Głosowanie korespondencyjne może podlegać tylko wymogom i ograniczeniom, które są konieczne do identyfikacji akcjonariusza i tylko w zakresie, w jakim są one proporcjonalne do osiągnięcia tego celu.

Artykuł 13

Usuwanie niektórych przeszkód dla skutecznego wykonywania praw głosu

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do przypadków, w których osoba fizyczna lub prawna, na mocy właściwego prawa uznawana za akcjonariusza, działa w ramach swojej działalności zawodowej w imieniu innej osoby fizycznej lub prawnej (zwanej dalej „klientem”).

2. Jeżeli właściwe prawo nakłada jako formalny warunek wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, konieczność ujawnienia tożsamości klienta, wymogi takie nie mogą wykraczać poza wykaz ujawniający spółce tożsamość każdego klienta i liczbę akcji, w związku z którymi prawo głosu w jego imieniu jest wykonywane.

3. W przypadku gdy właściwe prawo nakłada wymogi formalne w zakresie upoważnienia akcjonariusza, o którym mowa w ust. 1, do wykonania prawa głosu lub w zakresie instrukcji dotyczących głosowania, wymogi te nie mogą wykraczać poza zakres konieczny do zapewnienia identyfikacji klienta lub weryfikacji treści instrukcji dotyczących głosowania i muszą być proporcjonalne do osiągnięcia tych celów.

4. Akcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, może oddawać głosy z niektórych akcji odmienne od głosów z innych akcji.

5. W przypadku gdy właściwe prawo ogranicza liczbę osób, które akcjonariusz może ustanowić pełnomocnikami zgodnie z art. 10 ust. 2, takie ograniczenie nie uniemożliwia akcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, udzielenia pełnomocnictwa każdemu z jego klientów lub osobie trzeciej wskazanej przez klienta.

Artykuł 14

Wyniki głosowania

1. Spółka ustala w odniesieniu do każdej uchwały co najmniej liczbę akcji, w których przypadku oddano ważne głosy, procentowy udział takich akcji w kapitale zakładowym, łączną liczbę ważnych głosów, jak również liczbę głosów za i przeciw każdej z uchwał oraz, w odpowiednich przypadkach, liczbę głosów wstrzymujących się.

Państwa członkowskie mogą jednak postanowić lub umożliwić spółkom postanowienie, że jeżeli żaden akcjonariusz nie zażąda pełnego sprawozdania z głosowania, wystarczające jest ustalenie wyników głosowania jedynie w zakresie koniecznym dla zapewnienia, że w odniesieniu do każdej uchwały uzyskano wymaganą większość.

2. W terminie, który zostanie określony przez właściwe prawo i nie może przekraczać piętnastu dni po walnym zgromadzeniu, spółka opublikuje na swojej stronie internetowej wyniki głosowań ustalone zgodnie z ust. 1.

3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich przepisów, jakie państwa członkowskie przyjęły lub mogą przyjąć w odniesieniu do wymogów formalnych dotyczących ważności uchwały lub możliwości późniejszego zaskarżenia wyników głosowania.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 15

Transparencja

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 3 sierpnia 2009 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji teksty tych przepisów.

Niezależnie od akapitu pierwszego państwa członkowskie, w których w dniu 1 lipca 2006 r. obowiązywały przepisy krajowe ograniczające możliwość ustanowienia pełnomocnika lub zakazujące ustanawiania pełnomocnika w przypadkach określonych w art. 10 ust. 3 akapit drugi ppkt ii), wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 10 ust. 3 w odniesieniu do tych ograniczeń i zakazów w terminie do dnia 3 sierpnia 2012 r.

Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o liczbie dni określonej zgodnie z art. 6 ust. 3 i art. 7 ust. 3 oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie, a Komisja publikuje te informacje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przepisy, o których mowa w ust. 1, przyjęte przez państwa członkowskie, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby dokonywania takich odniesień określone są przez państwa członkowskie.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 17

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 11 lipca 2007 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
M. LOBO ANTUNES
Przewodniczący